

Ερευνητική Εργασία με θέμα: «Καταγραφή και Ανάδειξη Προτάσεων για την Αναβάθμιση του Καθημερινού Χώρου»

Δημήτρης Ευθυμίου, Καθηγητής Εικαστικών

Με αυτήν την Ερευνητική Εργασία θα επιχειρήσουμε να αναδείξουμε «πώς επηρεάζει τον τρόπο που είναι ο κόσμος ο τρόπος που βλέπουμε τον κόσμο»

“Η Πόλη είναι αυτό που είναι, γιατί οι Πολίτες είναι αυτοί που είναι”

Πλάτωνας

“Η Πόλη είναι κτισμένη πολιτική”

Αριστοτέλης

“Γίνε εσύ η αλλαγή που θέλεις”

Γκάντι

Υπόδειγμα Ερευνητικής Εργασίας με βάση το **Πρώτο Σχήμα του ΟΔΗΓΟΥ** (Το Θέμα προσεγγίζεται σε όλες του τις διαστάσεις αυτοτελώς από όλες τις ομάδες, με εσωτερικό καταμερισμό των υπο-θεμάτων του)

Επιστημονικό Πεδίο: Τέχνη και Πολιτισμός

Ο Άνθρωπος, από τα αρχαιότερα χρόνια είχε την τάση να επεμβαίνει στο περιβάλλον του, να το αναπλάθει ή να το φορτίζει συμβολικά με καλλιτεχνικά του δημιουργήματα. Αυτά υπήρξαν φορείς εξαιρετικών συναισθημάτων – φόβος, ελπίδα, λύπη, θρίαμβος. Υποσυνείδητα ίσως μια τάση για τον εξανθρωπισμό του χώρου και την επέκταση της επικράτειας του προσώπου.

Στο σύγχρονο αστικό τοπίο, ο Άνθρωπος νιώθει να αποκόπτεται από το φυσικό του περιβάλλον και να χάνει τα στοιχεία ταυτότητας εκείνα που ορίζουν καταγωγή, προορισμό, ιδιαιτερότητα και οικειότητα. Η Εικαστική Τέχνη, από τις βραχογραφίες ως τα γκράφιτι, είχε πάντα την τάση να εξατομικεύει και να εξοικειώνει τον άνθρωπο με τους Φόβους και τις Ελπίδες του. Ειδικά το γκράφιτι, από κίνηση αυτοεπιβεβαίωσης στη δεκαετία του '70, καταλήγει στον 21ο αιώνα να αποτελεί ουσιαστική εικαστική πολιτική για την αναμόρφωση του δημόσιου χώρου, με τοιχογραφίες μεγάλων διαστάσεων και καλλιτεχνικής αξίας και βέβαια φορείς πολιτιστικών μηνυμάτων. Η σύνδεση της Τέχνης με την περιβαλλοντική σκέψη, στην εποχή μας γίνεται όλο και εντονότερο αίτημα. Μέσα από τη σύνθεση της αρχιτεκτονικής σκέψης με τον κοινωνικό προβληματισμό, ολόκληρα τμήματα της πόλης αναπλάθονται, εξυγιαίνονται και ανασύρεται η ιδιαίτερη μνήμη και ταυτότητα του τοπίου. Μέσα σε μία τέτοια γενικότερη διαδικασία ο πολίτης είναι το βασικό κύτταρο, που με την ευαισθητοποίηση και τη συμμετοχή του δημιουργεί τους όρους ποιότητας ζωής, πολύ περισσότερο δε ο νεαρός πολίτης, ο μαθητής στην απαρχή της συνείδησης του εαυτού του σε ένα ευρύτερο πλαίσιο δημοκρατίας.

I. Εμπλεκόμενα Μαθήματα και Διδακτικοί Στόχοι

A) Πεδίο Εικαστικών Μαθημάτων

Σκοπός: Να αναπτύξουν οι μαθητές και οι μαθήτριες κοινωνική και πολιτική σκέψη και συνείδηση, ώστε να κατανοούν, να παρεμβαίνουν, να αναπτύσσουν κριτική και δημιουργική σχέση με τον καθημερινό χώρο. Να ασκηθούν στην αυτενέργεια, όπως και στη συλλογική εργασία, να αποκτήσουν ενεργητική σχέση με τη ζωή τους. Να μάθουν να χειρίζονται τη γνώση και την καλλιτεχνική ευαισθησία έτσι ώστε να γεφυρώνουν το ρεαλισμό με τη φαντασία.

Ειδικότεροι Στόχοι: Να κατανοήσουν οι μαθητές ιδιαίτερες πρακτικές της καλλιτεχνικής διεργασίας, όπως:

- α) Παραδοσιακές τεχνικές αναπαραστατικού σχεδίου, χρώματος.
- β) Δημιουργικό αυτοσχεδιασμό μέσα από ζωγραφική, κολάζ, μεικτές τεχνικές, γλυπτική, κατασκευή μακέτας κλπ.,
- γ) Εμπλοκή με δίκτυα και οπτικοακουστικά μέσα,
- δ) Σχεδίαση (design) χρηστικών αντικειμένων,
- ε) Δημόσια εικαστική παρέμβαση,
- στ) Διοργάνωση έκθεσης.

Να μελετήσουν τις κοινωνικές, ιστορικές, οικονομικές, αισθητικές και περιβαλλοντικές παραμέτρους που συμβάλλουν στην δημιουργία του καθημερινού χώρου και να αξιοποιήσουν παραδείγματα από την Ιστορία της Τέχνης.

B) Πεδίο Ανθρωπιστικών Μαθημάτων (Τοπική Ιστορία και Έκθεση-Έκφραση).

Τοπική Ιστορία

Στόχος: Να μάθουν οι μαθητές στοιχεία της τοπικής ιστορίας μέσα από την παρατήρηση του δημόσιου χώρου και τη συσχέτιση των λέξεων και των ονομασιών με ιστορικούς, κοινωνικούς και γεωγραφικούς παράγοντες. Μέσα από την κατανόηση της ιστορικής διάστασης και την παρατήρηση της εξέλιξης του σύγχρονου τοπίου οι μαθητές θα καταστούν ικανοί να παίρνουν κριτική θέση απέναντι σε βασικά αισθητικά ζητήματα της δημόσιας ζωής και να διαμορφώνουν ισότιμα και υπεύθυνα τις προσωπικές τους στάσεις όσο και πρακτικές. Παράλληλα, η διερεύνηση της τοπικής Ιστορίας μέσα από πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές θα δώσει κίνητρα στους μαθητές για να εξοικειωθούν με την ερευνητική διαδικασία.

Έκθεση – Έκφραση

Στόχος: Να μπορούν να αποκαλύπτουν μέσα από τη γλώσσα τη σκοπούμενη και την πραγματική Ιστορία ενός τόπου. Να αναδειχθεί η αφηγηματική δυνατότητα του τόπου. Να αναπτύξουν προβληματισμούς και νοήματα μέσα από δημόσια συζήτηση. Μέσα από την ερευνητική διαδικασία να εξασκηθούν στην παραγωγή τεκμηριωμένων κειμένων με στόχο την κριτική παρουσίαση των ερευνητικών αποτελεσμάτων.

Γ. Πεδίο Περιβάλλον και Αειφορία.

Η Ερευνητική Εργασία στοχεύει μέσα από την μελέτη και κριτική προσέγγιση του τοπικού περιβάλλοντος στην ανάπτυξη κοινωνικής και πολιτικής σκέψης και συνείδησης των μαθητών, ώστε να κατανοούν, να αναλύουν και να ερμηνεύουν τα φαινόμενα της

πόλης, τις ιδιαίτερες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες που διαμορφώνουν, κατά τον ένα ή τον άλλο τρόπο, το χώρο μέσα στον οποίο ζούμε.

Δ. Πεδίο Θεατρικής Αγωγής

Στόχος: Η βιωματική προσέγγιση του περιβάλλοντος, φυσικού και αστικού, με ειδικότερο στόχο την κατανόηση της πρόσφατης πολιτισμικής κληρονομιάς. Οι μαθητές και οι μαθήτριες, μέσα από την χρήση τεχνικών του εφαρμοσμένου θεάτρου, θα επιχειρήσουν να κατανοήσουν και να «νοιώσουν» το περιβάλλον στο οποίο ζούνε, μέσα από το πρίσμα του χρόνου που περνάει. Θα επιχειρήσουν οι ίδιοι να «ζωντανέψουν» δημιουργικά το παρελθόν, προσεγγίζοντάς το γνωστικά και συναισθηματικά. Μέσα από το παιχνίδι ρόλων, θα κάνουν ένα ταξίδι στο χρόνο, αλληλεπιδρώντας ως ταξιδιώτες μιας άλλης εποχής, με τους σύγχρονους κατοίκους.

Ε. Πεδίο Μουσικής αγωγής

Στόχος: Η ανάδειξη της κρυμμένης διάστασης της μουσικής γύρω μας, όπως κωδικοποιείται στους ήχους της φύσης, της πόλης, αλλά και τα χρώματα γύρω και τις γλυπτικές φόρμες που αντικρύζουμε στο περιβάλλον μας. Η εξεύρεση συγγενειών που υπάρχουν ανάμεσα στη μουσική, τις εικαστικές τέχνες, αλλά και την αρχιτεκτονική και τα μαθηματικά. Η καλλιέργεια της δυνατότητας των μαθητών να παράγουν ένα μουσικό έργο το οποίο να μπορεί συνομιλεί με το χώρο.

“Υπάρχουν, λοιπόν δύο τέχνες, αρχιτεκτονική και μουσική, που περικλείουν τον άνθρωπο μέσα στον άνθρωπο, ή καλύτερα, που περιορίζουν το πλάσμα μέσα στο έργο του, και την ψυχή μέσα στις πράξεις της ή στα γεννήματα των πράξεών της, καθώς ήταν άλλοτε το κορμί μας υλόκλειστα μες στα δημιουργήματα του ματιού του, και περιτριγυρισμένο από όραση. Από δύο τέχνες και με δύο τρόπους, περικλείεται κανείς μέσα σε νόμους και θελήσεις εσωτερικές, παρασημένες σε ένα υλικό ή στο άλλο, στην πέτρα ή στον αέρα... Τι είπαμε; Το κοινό στοιχείο που έχουν οι δύο τέχνες είναι πως επιβάλλουν στην πέτρα και μεταδίδουν στον αέρα, νοητές μορφές, που δε μιμούνται παρά όσο το δυνατό λιγότερο...” **Paul Valery**

Γιάννης Ξενάκης

Αν και είναι περισσότερο γνωστός ως συνθέτης, ο Γιάννης Ξενάκης σπούδασε πολιτικός μηχανικός στην Ελλάδα και ταξίδεψε στο Παρίσι το 1947, όπου βρέθηκε να εργάζεται στο γραφείο του Le Corbusier. Το πλέον διάσημο σχέδιο κτιρίου του ήταν το περίπτερο Philips, για την παγκόσμια έκθεση του 1958 στις Βρυξέλλες. Σε αυτό το έργο, ο Ξενάκης μπόρεσε να εξερευνήσει πλήρως τα μαθηματικά των υπερβολικών παραβολοειδών και τον τρόπο κατα τον οποίο η μουσική μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία φόρμας.

Γιάνν
ης
Ξενά
κης,
Philip
s
Pavili
on.

B. Καντίνσκι: Ήχος και Εικόνα

Η σχέση ανάμεσα στα χρώματα και τους ήχους, η μυστική συνήχηση εικαστικής και μουσικής εμπειρίας, έμελλε να είναι το θεμέλιο της τέχνης του, που θα συνδύαζε το ορθολογικό με το μυστικιστικό στοιχείο...

Για το Βασίλι Καντίνσκι ήταν επιτακτική ανάγκη **να μιμηθεί η ζωγραφική τη μουσική**: μόνο τότε θα απελευθερωθεί από τη παραστατικότητα και θα διευρύνει τις εκφραστικές δυνατότητες της εικαστικής γλώσσας.

Στο βιβλίο του *Για το πνευματικό στην τέχνη* - επηρεασμένο από τη γερμανική ιδεαλιστική φιλοσοφία των Καντ, Φίχτε, Σέλιγκ και από τη διάχυτη στους καλλιτεχνικούς κύκλους αντίθεση στον θετικισμό- θεωρεί δεδομένη μια εσωτερική σχέση μεταξύ μουσικής και ζωγραφικής.

Η μουσική δεν είναι υποχρεωμένη να περιγράφει την εξωτερική πραγματικότητα και, όπως το μουσικό έργο βασίζεται στον ρυθμό και το τονικό ύψος των ήχων, έτσι και η ζωγραφική θα έπρεπε να περιοριστεί στα απόλυτα αληθινά της στοιχεία: το σχέδιο και το χρώμα.

Για τον Καντίνσκι, σχέδιο και χρώμα είναι η μόνη πραγματικότητα που γνωρίζει η ζωγραφική. Δεν είναι, λοιπόν, τυχαίο που χαρακτήριζε τη δουλειά του “μεγάλο ρεαλισμό”. Ο Καντίνσκι έβλεπε τα χρώματα και τις φόρμες του σαν “ήχους” και “δονήσεις”. Μιλούσε για “μελωδικές”, απλές δηλαδή, μορφές και για “συμφωνίες”, δηλαδή σύνθετες.

Η Τέχνη του, δεν είναι άσκοπη δημιουργία αλλά απόπειρα ευαισθητοποίησης, ανάπτυξης της ανθρώπινης ψυχής, “έκφραση πνευματικής ενόρασης”.

*«Ωραίο είναι εκείνο που πηγάζει από μια εσωτερική αναγκαιότητα.
Ωραίο είναι εκείνο που είναι εσωτερικά ωραίο».*

II. Ερευ νητι κές Δρασ τηρι ότητες

Οι δραστηριότητες της Ερευνητικής Εργασίας εξελίσσονται κυκλικά **α) από τη σχολική τάξη** -όπου οι μαθητές και οι μαθήτριες συνομιλούν, ανταλλάσοντας απόψεις, σκέψεις και εμπειρίες, με βάση τα ερευνητικά ερωτήματα **β) στο πεδίο** -όπου οι μαθητές και οι μαθήτριες συλλέγουν μαρτυρίες που διευκρινίζουν πτυχές των ερευνητικών ερωτημάτων και τις καταγράφουν σε σημειώσεις ή σε κασετόφωνα, σε φωτογραφίες και σε βίντεο και **γ) στη σχολική τάξη** -όπου οι μαθητές και οι μαθήτριες σχολιάζουν και οργανώνουν τις μαρτυρίες και επεξεργάζονται τα δεδομένα, ώστε να αναδυθεί σταδιακά η συνολική και πλούσια εικόνα της πραγματικότητας με πυρήνα το θέμα της Ερευνητικής Εργασίας, πάνω στο οποίο οι μαθητές και οι μαθήτριες διαλέγονται και διαβουλεύονται.

Για να έχει η Ερευνητική Εργασία μίαν εσωτερική συνοχή και να συγκροτεί νόημα για τους μαθητές και τις μαθήτριες, οι δραστηριότητες εκτυλίσσονται σταδιακά και μεθοδικά μέσα από τρία στάδια.

Στο πρώτο στάδιο, οι μαθητές και οι μαθήτριες αναζητούν, ανακαλύπτουν και αποτυπώνουν τα πολιτισμικά χαρακτηριστικά του χώρου της ζωής τους. Στο δεύτερο στάδιο, προσεγγίζουν τα φυσικά, πραγματολογικά και πολιτισμικά χαρακτηριστικά του χώρου της ζωής τους, κάτω από το κριτικά ερμηνευτικό βλέμμα των συμπολιτών τους. Στο τρίτο στάδιο, τέλος, οι μαθητές και οι μαθήτριες αποφασίζουν, συνεκτιμώντας το λόγο των συμπολιτών τους, για τις απαραίτητες παρεμβάσεις και τις αναβαθμίσεις που θα βελτίωναν την αισθητική του χώρου της ζωής τους και, στο μέτρο του δυνατού, δρουν προς αυτήν την κατεύθυνση.

Πρώτο Στάδιο

Δραστηριότητες

Στόχος: Να υπογραμμίσουμε τις αρετές, τη χρησιμότητα και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του δημόσιου χώρου. Να αντιληφθούν οι μαθητές και οι μαθήτριες την πόλη -πεδίο της καθημερινής τους εμπειρίας- ως ένα πλαίσιο όπου διαμορφώνονται οι πολίτες, οι ιδέες και οι απόψεις τους, τα πρότυπα και οι αξίες τους. Να την αντιληφθούν και ως ένα πεδίο ανθρώπινης αλληλεπίδρασης, απ' όπου νέες ιδέες μπορούν να γεννηθούν, νέα ρεύματα σκέψης μπορούν να διαμορφωθούν, νέα κοινωνικά κινήματα μπορούν να εκφραστούν και νέοι κοινωνικοί σχεδιασμοί να αναδυθούν. Να συνειδητοποιήσουν, ότι η πόλη δεν είναι ένας χτισμένος χώρος όπου απλά συνοικούν άνθρωποι, ούτε μια διοικητική ενότητα στο πλαίσιο της οποίας συμβιώνουν αλλά ένα δημιούργημα πολύπλοκων ανθρώπινων συνεργατικών δραστηριοτήτων που με τη σειρά του αναδημιουργεί το χώρο και τον άνθρωπο και ταυτόχρονα τους όρους και τις συνθήκες που θα μπορούσαν να τον μετασηματίσουν. Να προσεγγίσουν ερμηνευτικά και κριτικά τα πολιτισμικά της χαρακτηριστικά, να σκεφτούν τρόπους και μέσα προκειμένου να παρέμβουν δημιουργικά.

Οι μαθητές ερευνούν την πόλη τους, ως χώρο, ανθρώπινο δημιούργημα και εμπειρία που συναρθρώνει το φυσικό και το τεχνητό, το υλικό και το μη υλικό, το δημόσιο και το ιδιωτικό, το παρελθόν και το μέλλον.

Πιο συγκεκριμένα, **συγκεντρώνουν μαρτυρίες πεδίου**, οι οποίες αφορούν

- α) στον κτισμένο χώρο (κτίρια ιδιωτικά και δημόσια),
- β) στους ελεύθερους δημόσιους χώρους (πλατείες, πάρκα, δρόμους και πεζοδρόμια),
- γ) στα ίχνη του παρελθόντος (μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι, μουσεία),
- δ) στους πολίτες (στο δρόμο, στα Μέσα Μεταφοράς, στη δουλειά, στη διασκέδαση),
- ε) στη σύγχρονη συμβολική επικοινωνία και έκφραση (γλωσσική, εικαστική, τεχνολογική).

Συμπληρώνουν τις μαρτυρίες πεδίου, με **βιβλιογραφικές έρευνες και περιηγήσεις στο διαδίκτυο**.

Αξιοποιούν τις μαρτυρίες πεδίου και τις βιβλιογραφικές έρευνες

- α) για να δημιουργήσουν τον «πολιτισμικό χάρτη» της πόλης «επί χάρτου»,
- β) για να μετασηματίσουν τον «πολιτισμικό χάρτη» της πόλης τους σε ηλεκτρονική μορφή και εμπλουτισμένο με κίνηση, χρώματα, ήχους και σχόλια και, εντέλει,
- γ) για να ανασύρουν το κρυμμένο νόημα της πόλης και να «προσωποποιήσουν» το χώρο.

Ο δημόσιος χώρος αποτελεί ένα πεδίο διαπραγμάτευσης των κοινωνικών και αισθητικών αξιών. Ορίζει τις συνθήκες όσμωσης ανάμεσα στα διαφορετικά κοινωνικά υποκείμενα και συμβολικής διάχυσης της μιας εποχής στην άλλη, εφόσον συνυπάρχουν μέσα του διάφορες ιστορικότητες. Αντανακλά πολιτικές, οικονομικές και πολιτιστικές εξουσίες στην οργάνωση και την αρχιτεκτονική του. Είναι ο τόπος όπου φορείς ιδιωτικής ταυτότητας και συλλογικού νοήματος διαπλέκονται και εκτίθενται ανοικτά επί δημοκρατικού, πεπραγμένου χώρου. Κατ' αυτόν τον τρόπο, ο δημόσιος χώρος

διαπλάθει τις προσωπικές αντιλήψεις των πολιτών και καθορίζει τον τρόπο κατά τον οποίο αυτοί αλληλεπιδρούν και συσχετίζονται με το σύνολο της κοινωνίας. Η πόλη αποτελεί ένα ενδιαίτημα εντός του οποίου το σύνολο συνθέτει, αναπαράγει ή και καταλύει τις κοινωνικές συμβάσεις.

Η εικόνα του δημόσιου χώρου αποτελεί το προϊόν όλων αυτών των αφηγήσεων, φέροντας την πολιτική και οικονομική ιδεολογία της κοινωνίας που τη δημιούργησε. Εντός αυτού του πλαισίου, η δημόσια τέχνη διαπραγματεύεται την ισορροπία ανάμεσα σε δύο καταστάσεις; στην ουδέτερη ζώνη, εκεί όπου κανείς δεν έχει κυριότητα (no man's land), και στην επικράτεια του καθενός.

“Ο δημόσιος αστικός χώρος παραδοσιακά κουβαλάει ένα δυναμικό που παραπαίει ανάμεσα στον κομφορμισμό και την ουτοπία, ενός κόσμου διευκολύνσεων είτε ονείρων.”
Walter Benjamin

Κριτήριο αξιολόγησης δραστηριοτήτων: Σε αυτές τις δραστηριότητες αξιολογείται η ικανότητα των μαθητών και μαθητριών να αξιοποιούν τις εμπειρίες τους, να δημιουργούν νέες εμπειρίες, να ανατρέχουν στη βιβλιογραφία και να ανασυνθέτουν, διαλογικά και με ελευθερία σκέψης και έκφρασης, το χώρο και το νόημά του ερμηνευτικά και κριτικά.

Δεύτερο Στάδιο

Στόχος: Να αντιληφθούν οι μαθητές και οι μαθήτριες ότι η πόλη μας έχει τόσα διαφορετικά πρόσωπα, όσα και οι άνθρωποι που την κατοικούν. Μέσα από την διερεύνηση του παρελθόντος οι μαθητές/τριες θα συνειδητοποιήσουν ότι ο χώρος εξελίσσεται στον χρόνο και η εξέλιξη αυτή βρίσκεται σε αλληλόδραση με την κοινωνική οργάνωση.

Δραστηριότητες

A. Ποια είναι η σχέση των συμπολιτών μας με τον χώρο που ζούμε;

Μοιραζόμαστε τον ίδιο χώρο με πολλούς ανθρώπους διαφορετικής ηλικίας, φύλου, κοινωνικής και εθνικής προέλευσης, επαγγελματικής ιδιότητας και πλήθος άλλων διαφορετικών χαρακτηριστικών. Ποιά είναι η γνώμη τους για τον χώρο που ζούμε, ποιά προβλήματα αντιμετωπίζουν καθημερινά, τι θα ήθελαν να αλλάξει;

Όλα αυτά είναι ερωτήματα που θα προσπαθήσετε να διερευνήσετε μέσα από μια έρευνα.

Η κάθε ομάδα θα διερευνήσει διαφορετικά πληθυσμιακά δείγματα. Για παράδειγμα:

- Ομάδα νέων ανθρώπων (ηλικίας 15-25 ετών).
- Ομάδα ενήλικων εργαζόμενων (ηλικίας 35-55 ετών)
- Ομάδα επισκεπτών από άλλες χώρες (παλινοστούντες, ταξιδιώτες, κ.α.)

Η κάθε πληθυσμιακή ομάδα θα συνεισφέρει τη δική της οπτική για τον δημόσιο χώρο και την χρήση του. Για το σκοπό αυτό φροντίστε όλες τις ομάδες να εξετάσετε θέματα όπως τον τρόπο που χρησιμοποιούν τον χώρο, πώς σχετίζεται ο χώρος με την κοινωνική

τους ζώη, αν ο χώρος τους ικανοποιεί αισθητικά και λειτουργικά. Επίσης μη παραλείψετε να αναζητήσετε μέσα από τα ερωτηματολόγια σας προτάσεις και επιθυμίες για βελτίωση.

Ερωτηματολόγιο για νέους:

Ηλικία: Φύλο:

- Ποιο είναι το πιο αγαπημένο σου σημείο στην πόλη;
.....
- Πού συναντάς τους φίλους σου ή τις φίλες σου;
.....
- Μπορείς να μας πεις δύο αγαπημένες δραστηριότητες που κάνετε με την παρέα σου στο σημείο που συνηθίζετε να συναντιέστε;
.....
- Τι είναι αυτό που σε δυσαρεστεί στον δημόσιο χώρο που συνηθίζεις να κινείσαι;
.....
- Τι είναι αυτό που θα ήθελες να αλλάξεις;
.....
- Πώς θα μπορούσες να διεκδικήσεις αυτές τις αλλαγές;
.....

Ερωτηματολόγιο για ενήλικους:

Ηλικία: Φύλο: Επάγγελμα:

Παιδιά, Εγγόνια (:):

- Ποιο είναι το πιο αγαπημένο σας σημείο στην πόλη;
.....
- Βγαίνετε βόλτα στην πόλη/στη γειτονιά σας;
.....
- Από τις παρακάτω δραστηριότητες ποιες από αυτές κάνετε πιο συχνά στην γειτονιά σας/στην πόλη σας;

	Ποτέ	1 φορά το μήνα	2 φορές το μήνα	1 φορά την εβδομάδα	Κάθε μέρα
Ψώνια					
Βόλτα με τα πόδια					
Έξοδος για ψυχαγωγία					
Άθληση					
Παιδική χαρά					
Άλλο					

- Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα πιο σημαντικά προβλήματα της πόλης/της γειτονιάς σας;
.....

○ Τι είναι αυτό που σας δυσαρεστεί και θα θέλατε κατά προτεραιότητα να αλλάξει στην πόλη/στην γειτονιά σας;

○ Με ποιο τρόπο θα μπορούσατε να συμβάλετε στις αλλαγές που χρειάζεται η πόλη σας;

Ερωτηματολόγιο για επισκέπτες από άλλες χώρες

Ηλικία: Φύλο: Χώρα προέλευσης:

Χρόνος παραμονής στην Ελλάδα:

○ Υπάρχει κάποιο στοιχείο στο δημόσιο χώρο που σας εντυπωσίασε όταν πρωτοήρθατε στην Ελλάδα;

○ Ποιο είναι το πιο αγαπημένο σας σημείο στην πόλη;

○ Βγαίνετε βόλτα στην περιοχή όπου μένετε;

○ Ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα πιο σημαντικά προβλήματα που βλέπετε στην πόλη;

○ Τι είναι αυτό που κυρίως σας δυσαρεστεί και θα θέλατε κατά προτεραιότητα να αλλάξει στην περιοχή;

○ Με ποιο τρόπο θα μπορούσατε να συμβάλετε στις αλλαγές που χρειάζεται η πόλη;

Αφού συλλέξατε τα ερωτηματολόγια η κάθε ομάδα θα επεξεργαστεί τα στοιχεία της ως εξής:

- Κατηγοριοποίηση των απαντήσεων και δημιουργία στατιστικών πινάκων.
- Συγκριτική μελέτη των αποτελεσμάτων ανά πληθυσμιακή ομάδα (υπάρχουν διαφορές/ομοιότητες ως προς την αντιμετώπιση του δημόσιου χώρου; Ποιες είναι οι επιθυμίες και οι ανάγκες για αλλαγή;)

Η κάθε υπο-ομάδα θα συντάξει μια μικρή αναφορά για τα ευρήματα της. Φροντίστε να περιλάβετε στην ανάλυση: Γενικό σχόλιο για κάθε ερώτηση βασισμένο στην επικρατούσα απάντηση, παρουσίαση των ποσοστών σε κάθε επιλογή, ένα μικρό σχόλιο για κάθε απάντηση (τι πιστεύετε για το αποτέλεσμα, τα αίτια που οδηγούν σε αυτή την απάντηση, ενδεχόμενες συνέπειες κ.λ.π.).

Αφού αναλύσετε τα αποτελέσματα της έρευνας σας παρουσιάστε τα **στην ολομέλεια του Τμήματος** και συγκρίνετε τα με αυτά των άλλων ομάδων. Τι θα λέγατε ως Τμήμα για τα παρακάτω θέματα;

- ✓ ενδιαφέρονται οι πολίτες για τον τόπο τους;
- ✓ έχουν τη θέληση ή τη δυνατότητα ή τη γνώση να επέμβουν οι ίδιοι στα ζητήματα της πόλης τους;
- ✓ υπάρχει κοινός τόπος προβληματισμού για όλες τις κοινωνικές ομάδες;
- ✓ υπάρχουν τρόποι επίλυσης αυτών των ζητημάτων; (πολιτικοί, κοινωνικοί, διοικητικοί επικοινωνιακοί)

Ενδιαφέρουσες δράσεις και πρωτοβουλίες πολιτών για τη βελτίωση του αστικού χώρου θα βρείτε στις παρακάτω ιστοσελίδες:

Ο ιστοχώρος λέγεται «Φαντάσου την πόλη» (Imagine the city) και είναι ένας ηλεκτρονικός χώρος συνάντησης πολιτών και ειδικών με στόχο τη βελτίωση του αστικού τοπίου. Στον ίδιο ιστοχώρο θα βρείτε (στην καρτέλα 'θέματα πόλεων') και ένα φόρουμ που φιλοξενεί προτάσεις για τοπία πόλεων τα οποία ζητούν υιοθεσία...

<http://www.imaginethecity.gr/pages/index.php>

Μπορείτε να συνεργαστείτε με αυτό τον ιστοχώρο ή να δημιουργήσετε ένα δικό σας με παρόμοιο σκεπτικό.

Παράδειγμα προτάσεων για την πόλη: Ο παρακάτω διαγωνισμός αποτέλεσε πλατφόρμα αλληλεπίδρασης του πολίτη με την εικόνα της πόλης, έστω και σε επίπεδο ιδεών <http://www.athensbenchmark.com/>

B. Πώς ήταν παλιά η πόλη/η γειτονιά μας;

Υπόδειγμα οδηγού συνέντευξης:

- Πότε και που γεννηθήκατε;
- Όταν ήσασταν παιδί παίζατε στους δρόμους και στις πλατείες;
- Μπορείτε να θυμηθείτε από τα παιδικά σας χρόνια εκδηλώσεις που γίνονταν στους δημόσιους χώρους της πόλης/της γειτονιάς σας;
- Ποιο ήταν το αγαπημένο σας σημείο στην πόλη;
- Ποια είναι η μεγαλύτερη αλλαγή που έχει συμβεί στην πόλη σας από τότε που ήσασταν εσείς παιδί ή νέος;
- Θεωρείτε ότι η πόλη σας έχει αλλάξει προς το καλύτερο ή προς το χειρότερο; Γιατί;

Προ
κειμ
ένου
να
διαπι
στό
σουμ
ε την
εξέλι
ξη

του αστικού χώρου οι αναμνήσεις των ηλικιωμένων κατοίκων της περιοχής θα μας είναι πολύτιμες.

Συζητείστε στις ομάδες σας για το τι θέλετε να μάθετε από τους ηλικιωμένους συμπολίτες σας και οργανώστε έναν οδηγό συνέντευξης. Φροντίστε να επιλέξετε για το δείγμα σας ανθρώπους οι οποίοι έχουν ζήσει όλη ή την περισσότερη ζωή τους στην περιοχή που μελετάτε.

Μόλις ολοκληρώσετε τον οδηγό είστε έτοιμοι για να υλοποιήσετε τις συνεντεύξεις σας.

Είναι πολύ βοηθητικό να μαγνητοφωνήσετε τις συνεντεύξεις. Στη συνέχεια αφού τις ακούσετε προσεκτικά, απομαγνητοφωνήστε τα κομμάτια τα οποία θεωρείτε σημαντικά (απαντούν στις ερωτήσεις σας ή αναφέρονται σε άλλα θέματα τα οποία δεν είχατε προβλέψει να ρωτήσετε, αλλά αναδύθηκαν κατά τη συνέντευξη και κρίνετε ότι είναι χρήσιμο να τα εντάξετε στην έρευνα σας).

Η κάθε υπο-ομάδα θα συντάξει μια αναφορά με βάση τις ερωτήσεις που τέθηκαν και τις απαντήσεις. Προσπαθήστε να αναδείξετε τα κοινά θέματα στα οποία αναφέρονται οι πληροφορητές σας, αλλά και τις διαφορές που εμφανίζονται στις απαντήσεις τους. Μπορείτε να εμπλουτίσετε την αναφορά με στοιχεία για την εποχή στην οποία αναφέρονται οι πληροφορητές σας (στοιχεία για την κοινωνία, τις συνήθειες κ.λ.π.).

Αφού ολοκληρώσετε τις αναλύσεις των συνεντεύξεων **στην ολομέλεια του Τμήματος** η κάθε ομάδα θα παρουσιάσει τα αποτελέσματα της. Κατά την συζήτηση που θα ακολουθήσει αναδεικνύονται και ερμηνεύονται οι διαφορές ανάμεσα σε κάθε εποχή, αλλά και οι ομοιότητες στις πρακτικές και τις αντιλήψεις.

Γ. Σκαλίζοντας τις πηγές για περισσότερα στοιχεία.

Ένα πλήθος πηγών αποτελούν μαρτυρίες για το χώρο τα παλιότερα χρόνια. Κάντε μια έρευνα σε οτιδήποτε μπορεί να δώσει στοιχεία και να φωτίσει την ιστορία της περιοχής σας.

Πιθανές πηγές:

Διαδίκτυο

Γραμματόσημα και γκραβούρες που εικονίζουν σημεία της περιοχής

Μυθιστορήματα και διηγήματα που διαδραματίζονται στην περιοχή σε παλιότερες εποχές

Ταινίες

Παραδόσεις και θρύλοι που αναφέρονται σε τοπωνύμια της περιοχής

Κριτήριο Αξιολόγησης Δραστηριοτήτων: Σε αυτές τις δραστηριότητες αξιολογείται η ικανότητα του μαθητή να αναπτύσσει κριτική σκέψη, καλλιτεχνική ευαισθησία, κοινωνική συνείδηση και να επιλύει ζητήματα με ορθολογικό τρόπο. Να συσχετίζει όλα αυτά δημιουργώντας νέους όρους αυτοπεποίθησης και εμπιστοσύνης μέσα από την ομάδα. Να αναπτύσσει τη θεωρητική, όσο και την έμπρακτη γνώση. Αξιολογείται όχι απλά η καλλιτεχνική έφεση, αλλά και η γνωστική διαδρομή που διανύει ο μαθητής από ένα σε άλλο πεδίο ανάπτυξης. Η ικανότητα και η καθαρότητα στην οργάνωση και την παρουσίαση των προτάσεων. Η ικανότητα να συνεργαστεί και να δημιουργήσει με συλλογικούς όρους.

Τρίτο Στάδιο

Στόχος: Να συνεργαστούν οι μαθητές και οι μαθήτριες, προκειμένου α) να λάβουν υπόψη τα συμπεράσματα των ερευνών που προηγήθηκαν και β) να προχωρήσουν στην υλοποίηση παρεμβάσεων στο χώρο. Να δημοσιοποιήσουν τη δουλειά τους στη σχολική και την ευρύτερη κοινότητα. Να αναρτήσουν τη δουλειά τους στο διαδίκτυο και να ενεργοποιήσουν γόνιμες και δημιουργικές συζητήσεις. Να «δουν» τους εαυτούς τους ως φορείς πολιτισμού και όχι «καταναλωτές» του.

Δραστηριότητες

Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες, προκειμένου να χαρακτηρίσουν την πολιτισμική φυσιογνωμία και αξία των μαρτυριών που συνέλεξαν.

Παρεμβαίνουν εικαστικά επάνω σε επιλεγμένα σημεία του χώρου ή τα «ανασχεδιάζουν» (π.χ. σε ένα παγκάκι, στο σχεδιασμό της φύτευσης ενός εγκαταλειμμένου χώρου ή μια τοιχογραφία σε επιφάνεια του σχολείου). Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιούν σχέδια πρωτότυπα δικά τους ή και άλλα, προϊόντα έρευνας στις βιβλιοθήκες και το διαδίκτυο.

Παρουσιάζουν τους στόχους και το χρονοδιάγραμμα της δραστηριότητας και αιτιολογούν με σαφήνεια τόσο την επιλογή του τόπου, όσο και των προτάσεων που απορρέουν από την έρευνα.

Κατασκευάζουν φυσική ή ψηφιακή μακέτα, για παράδειγμα «επιζωγραφισμένη» φωτογραφία ή σχέδιο εξ αρχής, τρισδιάστατη κατασκευή στο φυσικό χώρο ή σε 3d πρόγραμμα.

Δημιουργούν ψηφιακή πλατφόρμα στο διαδίκτυο, όπου αναρτώνται τα ευρήματα της στατιστικής έρευνας, όσο και οι προτάσεις.

Παρουσιάζουν την εργασία ή και τις παρεμβάσεις τους στη σχολική και την ευρύτερη κοινότητα και οργανώνουν δημόσιες συζητήσεις, επιζητώντας το διάλογο και την κριτική αποτίμηση του έργου τους.

Αποτυπώνουν με βίντεο την προσωπική τους εμπειρία για την πόλη και συνθέτουν μικρές ταινίες στη μορφή του ντοκυμαντέρ, μυθοπλασίας ή και πιο πειραματικής γραφής (εικαστικός κινηματογράφος).

Ο **Banksy** είναι γνωστός Βρετανός καλλιτέχνης του γκράφιτι. Το πραγματικό του όνομα είναι Robert Banks. Τα έργα του είναι συνήθως σατιρικά, σχολιάζοντας ζητήματα πολιτικής και κουλτούρας, με συχνή χρήση του στένσιλ. Αν και έδρα του είναι το Λονδίνο, η τέχνη του συναντάται επίσης σε πόλεις εκτός της Βρετανίας.

Από τοίχο στο Λονδίνο

Από τον τοίχο στην Παλαιστίνη

Η μέθοδος που χρησιμοποιεί κυρίως ο Banksy είναι το stencil, που ουσιαστικά είναι ένα είδος καλουπιών τα οποία προετοιμάζει ο καλλιτέχνης από πριν (ουσιαστικά ζωγραφίζει πάνω σε χαρτί - ή άλλο υλικό - πρώτα και μετά κόβει τις γραμμές και τα σημεία που θέλει να έχουν σκιές). Ενδεικτικό της αξίας που έχουν πάρει τα έργα του είναι ότι κάποια αγροικία στη νότια Αγγλία, σε τοίχο της οποίας είχε παρέμβει, πωλήθηκε με την εξής αγγελία: “Πωλείται έργο του Banksy σε τοίχο, ... με ενσωματωμένη οικία επάνω”!

13^ο Γυμνάσιο Πατρών. Εικαστική Παρέμβαση.

Κάθε μορφή τέχνης έχει την τάση να ψάχνει να βρει το όμοιά της και σε άλλες εποχές. Έτσι συνηθίζουν να λένε ότι τα πρώτα γκράφιτι ήταν οι βραχογραφίες που έκανε ο πρωτόγονος άνθρωπος. Παρ' όλα αυτά η σύγχρονη ιστορία του γκράφιτι ξεκινά από τη δεκαετία του '70 στις υποβαθμισμένες συνοικίες της Νέας Υόρκης. Από κίνηση αυτοεπιβεβαίωσης αρχικά του γράφοντος με ιδιαίτερο τρόπο την υπογραφή του, έχει φτάσει σήμερα να αποτελεί τρόπο διαχείρισης του υποβαθμισμένου - και όχι μόνο - αστικού τοπίου, με μεγάλη ποικιλία τεχνικών, αφού συναντήθηκε με τη μεξικάνικη παράδοση των murales (μεγάλες τοιχογραφίες δρόμου). Σήμερα πλέον μιλάμε για **street art**, τέχνη του δρόμου, η οποία μεταχειρίζεται ποικίλα μέσα, πέραν της ζωγραφικής. Μέσα από μόνιμες ή και εφήμερες δράσεις ξαναδίνει στην πόλη το χαμένο προσωπικό στοιχείο και το ιδιαίτερο πολιτιστικό νόημα. Μάλιστα, πλέον συχνά εξαλείφεται και το στοιχείο του βανδαλισμού, με τεχνικές όπως το reverse graffiti, όπου ο καλλιτέχνης καθαρίζει λερωμένους τοίχους της πόλης επιλεκτικά, για να συνθέσει το έργο του.

Τεχνική
Reverse
Graffiti

Ζωγραφική στο δρόμο με ξηροπαστέλ, παιχνίδι με την προοπτική.

Εφήμερη εγκατάσταση

3.604
κούπες
καφέ,
ποικίλη
ποσότητα

α γάλακτος

Markus Kison, εγκατάσταση ηχείου δονήσεων-αφής σε κάγκελα, ο επισκέπτης κλείνοντας τα αυτιά του ακούει μουσική.

Links:

<http://www.lo>

st.art.br/osgemeos.htm

<http://www.environmentalgraffiti.com/featured/35-greatest-works-of-reverse-graffiti/1949>

<http://www.graffiti.org/>

<http://graffitiresearchlab.com/projects/interactive-architecture/#video>

Κριτήρια αξιολόγησης δραστηριοτήτων: Αξιολογείται η δημιουργικότητα των μαθητών και των μαθητριών, η ικανότητα επινόησης καινοτόμων λύσεων. Η εναρμόνιση των προτεινόμενων έργων με το χώρο και την ταυτότητά του. Η ρεαλιστικότητα των παρεμβάσεων και η συμβολική τους αξία. Η ικανότητα των μαθητών και των μαθητριών να συνεργάζονται μεταξύ τους και να προσφέρουν στο κοινωνικό σύνολο. Η φροντίδα τους για τους «άλλους», συμπολίτες, συνανθρώπους τους.

Τέταρτο στάδιο

Στόχος: Να αποκτήσουν οι μαθητές μια βιωματική σχέση με το οικείο περιβάλλον, αξιοποιώντας σύγχρονες θεατρικές μορφές.

Δραστηριότητες

Αξιοποιώντας το θέατρο των αναμνήσεων (reminiscence theatre) και το θέατρο της πολιτιστικής κληρονομιάς ή μουσειακό θέατρο (Museum theatre ή Heritage performance), τα παιδιά θα επιχειρήσουν μέσα από τη συλλογή αναμνήσεων από ανθρώπους της τοπικής κοινωνίας, με έμφαση σε ανθρώπους της τρίτης ηλικίας, να χαρτογραφήσουν την κρυφή ιστορία της γειτονιάς τους. Η αφήγηση μπορεί να ξεκινήσει από τη δεκαετία του '50 και να φτάσει έως τις μέρες μας, αποκαλύπτοντας συναισθηματικές και γνωστικές διαστάσεις του οικείου περιβάλλοντος και κατοχυρώνοντας την επιβίωση ενός μέρους της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου. Τη συλλογή των στοιχείων και την τοποθέτησή τους στο εκάστοτε κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο θα ακολουθήσει η αναβίωση του παρελθόντος μέσα από παιχνίδια ρόλων, με πρωταγωνιστές τα ίδια τα παιδιά.

Σε πρώτο στάδιο, η ομάδα των μαθητών υποστηριζόμενη από τον εκπαιδευτικό θα προσεγγίσει την κοινωνική και πολιτική ιστορία του τόπου.

Στη συνέχεια, με βάση τα ενδιαφέροντα της ομάδας ή των ομάδων, εφόσον θεωρηθεί ωφελιμότερη η δημιουργία μικρών υπο-ομάδων, τα παιδιά θα επιχειρήσουν να συνθέσουν το πάζλ των αναμνήσεων της γειτονιάς, αντλώντας πληροφορίες σχετικά με

την ιστορία της μέσα από ημι-δομημένες ή δομημένες συνεντεύξεις με οικεία τους πρόσωπα ή με πρόσωπα που ζουν πολλά χρόνια στη γειτονιά και αποτελούν, πλέον, σημείο αναφοράς (π.χ. ο φούρναρης). Συγκεντρώνοντας θεματικά τα στοιχεία που συλλέχθηκαν, τα παιδιά με τη βοήθεια του εμπνευστή θα προχωρήσουν στην ανάπτυξη σεναρίων, τα οποία θα αναλάβουν να ζωντανέψουν μέσα από παιχνίδια ρόλων. Σε αυτά, τα παιδιά θα υποδυθούν τους κατοίκους μιας περασμένης δεκαετίας, ει δυνατόν, αλληλεπιδρώντας με τους σύγχρονους κατοίκους.

Το θέατρο αναμνήσεων και το μουσειακό θέατρο είναι μορφές εφαρμοσμένου θεάτρου που άνθισαν κυρίως το β' μισό του 20^{ου} αιώνα, μέσα από τα προοδευτικά πολιτικοκοινωνικά κινήματα. Το εφαρμοσμένο θέατρο αποτελεί μια προσπάθεια διεπιστημονικής εφαρμογής του θεάτρου σε διαφορετικά κοινωνικά περιβάλλοντα και πλαίσια. Γεννήθηκαν και αναπτύχθηκαν στις αγγλοσαξωνικές χώρες, και ιδιαίτερα στις Η.Π.Α., για να υπηρετήσουν κοινωνικούς και πολιτισμικούς στόχους

Το θέατρο αναμνήσεων είναι μια δημιουργική μορφή τέχνης με εξαιρετική δυναμική στη γεφύρωση διαφορετικών γενεών και πολιτισμών. Αξιοποιείται σε μεγάλο βαθμό σε ανθρώπους της τρίτης ηλικίας, βοηθώντας σημαντικά στη διατήρηση της μνήμης, μέσα από συλλογικές διαδικασίες που επικεντρώνονται σε μία θεματική και, συνηθέστερα, σε ένα τόπο.

Το μουσειακό θέατρο ή το θέατρο κληρονομιάς επικεντρώνεται κυρίως στην εφαρμογή θεατρικών μεθόδων για την κατανόηση και ερμηνεία όψεων του παρελθόντος, μέσα από την παρουσίαση πραγματικών ή φανταστικών σεναρίων. Αναπτύσσεται σε μουσεία και μουσειοποιημένα περιβάλλοντα (ιστορικούς τόπους, εγκαταλελειμμένα χωριά) με στόχο τη διατήρηση όψεων της ιστορίας μέσα από πρόσωπα, τα οποία η επίσημη καταγραφή της ιστορίας αφήνει στο περιθώριο.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

Schweitzer, P. (2006) Reminiscence Theatre: Making Theatre from Memories, London: Jessica Kingsley Publishers.

Bridal, Tessa (2004), Exploring Museum Theatre . Walnut Creek , Calif : AltaMira Press.

Hughes, Catherine (1998) Museum Theatre: communicating with visitors through drama. Heinemann.

Comedia dell'Arte, θέατρο και δημόσιος χώρος στην αναγέννηση

Κριτήρια αξιολόγησης δραστηριοτήτων: Αξιολογείται η δυνατότητα ομαδικής εργασίας και συγκεκριμένα, η ομαδική συλλογή και σύνθεση διαφορετικών στοιχείων. Αξιολογείται, επίσης, η δυνατότητα ανάπτυξης ιστοριών που αντλούνται από αυθεντικά τεκμήρια και η δυνατότητα δημιουργικής παρουσίασής τους.

Πέμπτο στάδιο

Στόχος: Να εξοικειωθούν οι μαθητές με τα συνθετικά στοιχεία της μουσικής και να κατακτήσουν το χώρο που αυτή μοιράζεται με τις υπόλοιπες τέχνες.

Δραστηριότητες: Ο ρυθμός και η αρμονία εμφανίζονται με παράλληλους τρόπους τόσο σε ένα μουσικό όσο και σε ένα εικαστικό έργο. Εξερευνώντας την ιστορία της τέχνης, ανακαλύπτουμε πάντα μίαν αμφίδρομη σχέση μεταξύ των δύο. Μπαρόκ, νεοκλασικισμός, ρομαντισμός, ιμπρεσιονισμός, φλούξους ανάμεσα σε πολλά άλλα δίνουν το στίγμα της εποχής τους στις τέχνες.

Οι μαθητές καλούνται να:

- Σκεφτούν τι είδος μουσικής ταιριάζει α) σε ένα πάρκο
β) στο προαύλιο μίας εκκλησίας

γ) σε ένα βιομηχανικό κτήριο

δ) σε ένα Κ.Α.Π.Η.

ε) σε ένα γήπεδο

Παράγουν δικούς τους ανάλογους συνειρμούς κατ' αυτόν τον τρόπο. Να προσδιορίσουν τα χαρακτηριστικά εκείνα τα οποία κάνουν την εκάστοτε μουσική επιλογή ταιριαστή για το συγκεκριμένο τόπο και χρόνο (π.χ. αρμονία – φύση, αλέγκρο – κυκλοφορία, θόρυβος – βιομηχανικό τοπίο κλπ.). Να προσπαθήσουν, εντέλει, να μεταφράσουν τους ήχους που έχει ο κάθε τόπος σε μουσική, με τη χρήση προγραμμάτων επεξεργασίας ήχου.

- Να σχεδιάσουν μια γραφική παρτιτούρα. Να επιλέξουν, δηλαδή, σχέδια ή χρώματα τα οποία εκπροσωπούν αντίστοιχα μουσικούς τόνους και συνθέσουν ένα μουσικό κομμάτι. Να ακολουθήσουν και την αντίστροφη πορεία, μεταφράζοντας ένα επιλεγμένο μουσικό κομμάτι σε εικόνα.
- Να συλλέξουν πληροφορίες σχετικές με τη μουσική της περιοχής τους και να αναζητήσουν, αν υπάρχουν, στοιχεία της παραδοσιακής τους μουσικής στην σύγχρονη μουσική παραγωγή.

Τέλος, οι μαθητές καλούνται να πλαισιώσουν την ημερίδα της παρουσίασης της ερευνητικής τους εργασίας με ήχους και μουσικές που θα έχουν συλλέξει και δημιουργήσει κατά τη διάρκεια της έρευνάς τους.

Κριτήρια αξιολόγησης δραστηριοτήτων: Αξιολογείται η δυνατότητα ομαδικής εργασίας. Αξιολογείται, επίσης, η ικανότητα ανάπτυξης μουσικής αντίληψης, συνδυαστικής σκέψης και η άρτια και δημιουργική παρουσίαση τους.

Αυτοαξιολόγηση

Πώς ένιωσα συμμετέχοντας στη διαδικασία;

Τι μου άρεσε περισσότερο;

Πως άλλαξε η οπτική μου για το δημόσιο χώρο μέσα από τη διαδικασία αυτή;

Σε ποια σημεία ένοιωσα ότι δυσκολεύτηκα κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων και γιατί;

Σε ποια σημεία ένοιωσα ότι τα πήγα καλά;

Η συμμετοχή μου στην ομάδα με διευκόλυne να παράγω ιδέες ή όχι;

Τι έκανε καλά και τι όχι η ομάδα μου;

Τι έκανα καλά εγώ και τι όχι μέσα στην ομάδα μου;

Μπορούσα να κάνω κάτι διαφορετικό από αυτά που έκανα μέσα στην ομάδα μου για να είχε ένα καλύτερο αποτέλεσμα η ομάδα μου;

Μπόρεσα να χρησιμοποιήσω καλά τις πηγές πληροφοριών (διαδίκτυο, βιβλιοθήκη κλπ.);

Τι θα έκανα διαφορετικά στην επόμενη εργασία

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση του ομαδικού έργου γίνεται με βάση τον φάκελο της ομάδας και στη συνέχεια καθορίζεται και ο ατομικός βαθμός των μελών. Η αξιολόγηση του φακέλου και της ατομικής συμβολής των μελών γίνεται σε τομείς και με κριτήρια και διαδικασίες που αναφέρουμε παρακάτω.

Περιεχόμενο Φακέλων:

α. έκθεση Ερευνητικής Εργασίας

επί του συνόλου των θεμάτων
β. επιμέρους έρευνες,
αποτελέσματα, κριτική ερμηνεία
γ. το τέχνημα (εάν υπάρχει)
γ. συμπληρωματικά στοιχεία

1^ο Σχήμα: Ομάδες με κοινό θέμα και χαλαρή

συνεργασία

Ευχαριστίες:	Φωτεινή Βενιέρη Ευτύχιος- Νικόλαος Ευθυμίου Δημήτριος Νταβανζής Ελισάβετ Αντάπαση Ντίνα Σχίζα Κατερίνα Μπαζίγγου Ηλίας Ματσαγγούρας
--------------	---